

ճանաչվել միայն 2018թվականի նոյեմբերի 3-ին: *Հերևաթար, ստուգումների և գործունեության տարեկան ծրագրերը կազմվել են օգտագործելով արդեն իսկ գոյություն չունեցող մարմնի ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը:*

Այսպիսով, հաշվի առնելով վերոգրյալը, հաշվեքննող խումբը հաշվեքննող ժամանակաշրջանում՝ 2017թ.-ի հունվարի 1-ից 2018թ.-ի սեպտեմբերի 30-ը, արձանագրել է հետևյալ խեղաթյուրումներն ու անհամապատասխանությունները՝

1. Տեսչական մարմինը 2018թ. չի ունեցել ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանություն, ինչը չի համապատասխանում «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի 2.1-րդ հոդվածի 2 մասի դրույթների պահանջներին:
2. Ստուգումների և գործունեության տարեկան ծրագրերը կազմվել են օգտագործելով արդեն իսկ գոյություն չունեցող մարմնի ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը:

Առաջարկություններ՝

Հաշվեքննության ընթացքում արձանագրված անհամապատասխանությունների կամ խեղաթյուրումների վերաբերյալ հաշվեքննության օբյեկտի ղեկավարությանը և այլ շահագրգիռ կողմերին ներկայացվում են հետևյալ առաջարկությունները՝

ՀՀ Տեսչական մարմնին՝

1. Պատշաճ մշակել և ժամանակին ներկայացնել ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը:
2. Ստուգումների և գործունեության տարեկան ծրագրերը կազմել օգտագործելով արդեն ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը:

ՀՀ կառավարությանը՝

1. Ժամանակին հաստատել ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը:

Հաշվեքննության օբյեկտների ղեկավարների պատասխաններ

Տեսչական մարմին՝

Տեսչական մարմնի կողմից ներկայացված առարկությունները և բացատրությունները էական առումներով որևէ հիմնավոր պարզաբանումներ չեն պարունակել, կրել են հիմնականում բացատրական բնույթ և հաշվեքննության խմբի կողմից չեն ընդունվել:

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն՝

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից ներկայացված առարկությունները և բացատրությունները էական առումներով որևէ հիմնավոր պարզաբանումներ չեն պարունակել, կրել են հիմնականում բացատրական բնույթ և հաշվեքննության խմբի կողմից չեն ընդունվել:

IX. ՆԵՐՔԻՆ ԱՌԻԴԻՏԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Տեսչական մարմինը 2018թ. ապրիլի 9-ից պետք է ունենար ներքին աուդիտի համակարգ, որը մինչ օրս առկա չէ

«Ներքին աուդիտի մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածի և 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի դրույթների համաձայն Հայաստանի Հանրապետության հանրային հատվածի կազմակերպությունները՝ ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքներով նախատեսված պետական կառավարման և տեղական

ինքնակառավարման մարմինները, պետք է ունենան ներքին աուդիտի համակարգ: Ներքին աուդիտի համակարգը, համաձայն «Ներքին աուդիտի մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջների, ներքին աուդիտի իրականացման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված ընթացակարգերի, պահանջների և ներքին աուդիտի մասնակիցների իրավունքների և պարտականությունների ամբողջությունն է: Ավելին, «Ներքին աուդիտի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն, պետական մարմնի գործունեությունը բարելավելու վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելով, ներքին աուդիտը պետք է աջակցի պետական մարմնին հասնել իր նպատակներին՝

1) օժանդակելով պետական մարմնի ղեկավարին՝ պետական մարմնում առկա ռիսկերը բացահայտելու և գնահատելու գործում.

2) գնահատելով ֆինանսական կառավարման, հսկողության համակարգերի արդյունավետությունը և համապատասխանությունը հետևյալ պայմաններին՝

ա. պետական մարմնի ղեկավարության կողմից ռիսկերի բացահայտում, գնահատում և կառավարում,

բ. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և պետական մարմնի գործունեությանն առնչվող այլ պայմաններին (պայմանագրերին, գերատեսչական նորմատիվ ակտերին և այլնին) համապատասխանություն,

գ. տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ գործառույթներ,

դ. տեղեկությունների վստահելիություն և ամբողջականություն,

ե. կորուստներից, չարաշահումներից և վնասներից ակտիվների ու ռեսուրսների պահպանման հուսալիություն,

զ. առաջադրանքների կատարում և նպատակների իրագործում:

Ելնելով վերոգրյալից ակնհայտ է դառնում, որ ներքին աուդիտի համակարգը անկախ, օբյեկտիվ հավաստիացման և խորհրդարարական գործընթացների ամբողջություն է, որն ուղղված է պետական մարմնի գործունեության արդյունքի մեծացմանը և բարելավմանը: Այն աջակցում է պետական մարմնին հասնել իր նպատակներին՝ պետական մարմնի ռիսկերի կառավարման, հսկողության ու կառավարչական գործընթացների համակարգված և կանոնակարգված գնահատման ու բարելավման միջոցով:

«Հաշվեքննիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետի դրույթների համաձայն Հաշվեքննիչ պալատն իրավասու է ուսումնասիրելու իր կողմից հաշվեքննվող մարմինների ներքին աուդիտի համակարգի արդյունավետությունը:

Սակայն, հաշվեքննող խմբի 2018թ. դեկտեմբերի 19-ի ՀՊԵ-ԱԱ-193 գրությանն ի պատասխան Տեսչական մարմինը հայտնել է, որ ներքին աուդիտի համակարգի վերաբերյալ տեղեկատվություն չունեն:

«Տեսչական մարմինների մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի համաձայն Տեսչական մարմինը Կառավարությանը ենթակա վերահսկողություն իրականացնող պետական մարմին է: Սույն օրենքը ուժի մեջ է մտել 2018 թվականի ապրիլի 9-ից, հետևաբար Տեսչական մարմինը այդ օրվանից պետք է ունենար ներքին աուդիտի համակարգ:

Այսպիսով, հաշվի առնելով վերոգրյալը, հաշվեքննող խումբը հաշվեքննող ժամանակաշրջանում՝ 2017թ.-ի հունվարի 1-ից 2018թ.-ի սեպտեմբերի 30-ը, արձանագրել է հետևալ խեղաթյուրումներն ու անհամապատասխանությունները՝

1. Տեսչական մարմինը 2018թ. ապրիլի 9-ից պետք է ունենար ներքին աուդիտի համակարգ, որը մինչ օրս առկա չէ:

Առաջարկություններ՝

Հաշվեքննության ընթացքում արձանագրված անհամապատասխանությունների կամ խեղաթյուրումների վերաբերյալ հաշվեքննության օբյեկտի ղեկավարությանը և այլ շահագրգիռ կողմերին ներկայացվում են հետևյալ առաջարկությունները՝

ՀՀ Տեսչական մարմին՝

1. Մշակել և ներդնել ներքին աուդիտի համակարգ՝ համաձայն «Ներքին աուդիտի մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածի և 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի դրույթների:

Հաշվեքննության օբյեկտների ղեկավարների պատասխաններ

Տեսչական մարմին՝

Տեսչական մարմնի կողմից այս կետի վերաբերյալ ներկայացված դիրքորոշումներն էական առումներով որևէ հիմնավոր պարզաբանումներ չեն պարունակել, կրել են հիմնականում բացատրական բնույթ և հաշվեքննության խմբի կողմից չեն ընդունվել:

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն՝

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից այս կետի վերաբերյալ առարկություններ և բացատրություններ չեն ներկայացվել: